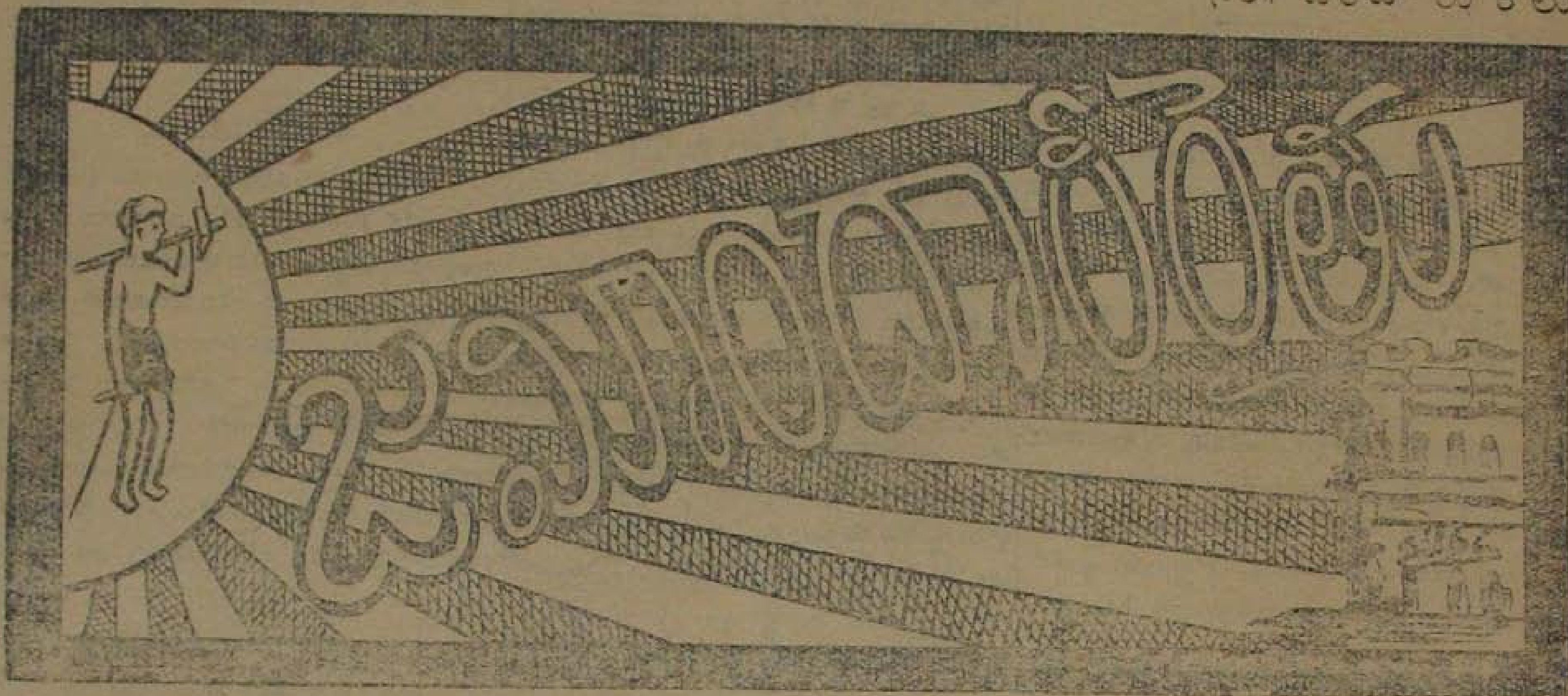
శ్రీ

Reg. No. M. 2580 సంవత్సర చందా రు ౪ లు

సం॥ చందా రు ౪ లు

జమీందారీ రయితుల ఆర్థిక సాంఘిక వ్యవసాయిక భాగ్యోదయమునకు.

సంపుటము. ౨ } శనివారము ౧౨-౧౧-౩౨ నెల్లూరు } సంచిక ౬-౧౦

జమీన్ రైతు వారము.

ఆక్షేపణ సభలు.

ఈ క్రింది ప్రదేశములలో జమీన్ రైతువారమున ఆక్షేపణ సభలు జరిగి, ప్రభుత్వపు బిల్లును ఆక్షేపించుచు, రైతుబిల్లును ఆమోదించుచు తీర్మానముల గావించిరి.

వెంకటగిరి ఎస్టేటులో.

(1) మోపూరు. (2) గొట్టికాడు (3) పాకపూడి (4) అలిమిలి (5) జయంపు (6) వెంబులూరు (7) సాగసపల్లె (8) వాక్కం (9) వెలంపల్లె (10) కన్నమపల్లె (11) దేవులపల్లె (12) పంటవానిపల్లె (13) చాపలపల్లె (14) నిండలి (15) వెలికల్లు (16) మార్లగుంట (17) మాధవయ్యపాళెం (18) డక్కిలి (19) కోలపోలూరు (20) చేనిగుంట (21) అండగుండాల (22) గ్రద్దగుంట (23) రామాపురం (24) వెంకట్రెడ్డిపాళెం (25) పారవోలు మొదలగు గ్రామాలు.

పిఠాపురం యెస్టేటులో

తే 25-10-32 దిని పిఠాపురం డివిజను ఉప్పుకపల్లెగ్రామములో శ్రీ నడింపల్లి సూర్యనారాయణ రాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జమీందారీ రైతుల సమావేశము జరిగి అందులో ఎస్టేట్సులాండు ఆక్టుసవరణకు సంబంధించిన 6 తీర్మానములు చేయబడినవి. (తీర్మానములు ముందుసంచికలో ప్రకటింపబడును.)

పర్లాకిమిడియెస్టేటులో

తే 31-10-32 దిని పర్లాకిమిడి రైతులసంఘమువారి యాజమాన్యమున, గురండి గ్రామములో పర్లాకిమిడి రైతుల జనరల సమావేశము జరిగినది. సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ మాణ్యవారి కృష్ణజన్నా మహాశయులు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. ఇచ్ఛాపురం నుండి శ్రీయుత పుల్లెల శ్యామసుందరరావుగారు దయచేసిరి. మద్రాసు ఎస్టేట్సులాండు ఆక్టును సవరించుటకు గవర్నమెంటువారు బిల్లుపెట్టగ కారణములను అందలిలోపములను, సెలెక్టుకమిటీవారి నివేదిక ఏవిధముగా బిల్లుకున్న రైతులకు హానికరముగా వున్నదిన్ని, శ్రీయుత పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, కన్నేపల్లి సత్యనారాయణగార్లు బోధించిరి. పిమ్మట కొన్ని తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడినవి. తమ వోట్లతో సభకువచ్చి తమహానికి జమీందార్లు ప్రయత్నించుట రైతులు చాల నిరసించిరి.

ఎలెక్షన్ ఏజంటువారి కుట్రలు.

(వెంకటగిరి విలేఖరి.)

ఈ నెల 22 వ తేది శ్రీయుతులు వెల్లూరు గోవిందరెడ్డి, పుత్తేటి నారాయణరెడ్డి, గుర్రంభొట్ల వెంకటసుబ్బారాయుడు, మాదమాల వేమారెడ్డి, కోలా వరదప్పనాయుడు, పట్టంరెడ్డి రామకృష్ణారెడ్డి, తనయిరాల రాజగోపాలరెడ్డి, తాయారా రెడ్డి, యెన్నికల వోట్లప్రచారం నిమిత్తమై వెంకటగిరి డివిజన్ జయంపు, వల్లూరుపాళెం, కొట్టిగాడు, బాలగుడి, మర్రూరు, అలిమిలి, గ్రామములకు వెళ్లి వచ్చిరి. 23-వ తేది బాలపల్లి వెంకట రామారావు గారు మునిగారి గోపాల నాయుడు వగైరాలు జయంపు, కొట్టిగాడు, గ్రామములకువెళ్ళి, రాజాగారి పక్షమువారికే ఓట్లు ఇవ్వ వలసినదనియు, రైతులపక్షమువారికి ఓట్లు యిచ్చి నట్లయితే మీకు నానాయిబ్బందులు కలుగుతవని బెదిరించినారట. కొట్టిగాడు గ్రామమునకు వెళ్లి బాలపల్లి వెంకటరామారావుగారు యేదో కాగితము వ్రాసుకొని దానిలో రైతులను చేవ్రాలు చేయమన్నారట! చదివితే చేవ్రాలు చేస్తామని రైతు లన్నారట! చదివినారట అందులో పుత్తేటి నారాయణరెడ్డి వగైరాలు కంచెల పులవరి కిస్తులు రాజా గారికి కట్టవద్దు అని బోధించినట్లు చదివినారట; వారు వోట్ల ప్రచారమునకై వచ్చినారుగాని యిటువంటి విషయములకు రాలేదు. కనుక మేము చేవ్రాలు చేయజాలమని రైతులు చెప్పినారట. కనుక మీరు కిస్తులు ఇవ్వవద్దనే ప్రచారం అర్థం చెప్పుకొని పోలీసువారి సహాయము తీసుకొని ఓట్ల ప్రచారమునకు భంగము కలిగింపవలెనన్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఈ నెల తే 25 ది బాలాయపల్లి సబ్ఇన్‌స్పెక్టరువారు జయంపు, కొట్టిగాడు వగైరా గ్రామములకు వెళ్ళి రయితుసంఘమువారు మీగ్రామములకు వచ్చినారే రాజాగారి కిస్తులుగాని పులవరిగాని యివ్వవద్దని మీకు బోధించినారా? అని రయితులను బెదిరించి అడిగినారట అయ్యా! వారు ఓట్ల ప్రచారమునకు వచ్చినారుగాని, యీ విషయమేమియు చెప్పలేదని రయితులు చెప్పినారట! అయినను సబ్‌యిన్‌స్పెక్టరు అలిమిలి గ్రామమునకు వెళ్ళిగ్రామమునసబ్ వద్ద "స్టేటుమెంటు" తీసుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ ఓట్ల నాటకములలో మా తాలూకాలో రాజాగారి ఉద్యోగస్తుల ప్రచారమేగాక యితర ఉద్యోగస్తుల ప్రచారముకూడా తీవ్రముగా సాగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

కుమార రాజాగారికి జిల్లా బోర్డుప్రెసిడెంటు పదవి పోయినది.

నెల్లూరుజిల్లాబోర్డులో జూలై 1 తేదీనుండి అక్టోబరు తే 29 వరకుజరిగిన రెండుమీటింగులకుహాజరు కానందువల్ల కుమారరాజాగారి మెంబరు పదవియు, దాని తోటి అధ్యక్షపదవియు, తొలగిపోయినవి. కాని మెంబరుపదవిని బోర్డుమీటింగులో సభ్యులు రెస్టోరు చేయవచ్చునుగాని అధ్యక్ష పదవిమాత్రము అట్లు చేయుటకు వీలులేదు. తిరుగా సభ్యులలో ఎన్నికలు జరుగవలెనని యుండెను. కాని రానున్న జనవరిలో క్రొత్తబోర్డు రావచ్చునుగాన యీలోపల ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్ అవసరములేదను అభిప్రాయము కద్దు. కాని కలెక్టరుగారు ఓటర్ల తకరార్లు హైకోర్టున కెక్కియున్నవి. గాన తిరుగా ఎలెక్షన్ తేదీలు మారవచ్చునని వదంతియున్నది. అట్లాయినచో ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక యీ లోపల జరుగవలసియుండును. అంతా జమీందార్ల చేతులలోనేయున్నది.

"ఒకవిలేఖరి".

న్యాయస్థాన తీర్పులు.

పి. అన్యకరెడ్డి బి. యె. బి. యల్.
గూడూరు.

కలకత్తా 52-179.

ప్రతివాది కనపడక పోయినంతమాత్రమున సి. పి. కోడ్ 5-వ ఆర్డరు 17-వ రూలు ప్రకారము తెలుపునటు సమ్మను కట్టించి పోకూడదు. అయినా సాధ్యమైనంతవరకు ప్రతివాదిని వెదుకుటకు ప్రయత్నించి అప్పటికి కనపడక పోయినయెడల నైయూలు ప్రకారము చేయవచ్చును. పైవిధముగా సమ్మను జారీచేయుటకు పూర్వము అయినా ప్రతివాది సాధారణముగా ఏయేస్థలములలో ఏయే కాలములలో వుండునో విచారించి సదరు ప్రదేశములలో అట్టికాలము నందు కనపడనియెడల పైకనిన పద్ధతిని అవలంభింప వచ్చును.

బొంబాయి 30-623.

ప్రతివాది ఇంట్లలో లేనికాలమునందు అతని వానవచ్చి అయిన (adult) కుమారుని సమ్మను తీసుకొమ్మనగా అతను నిరాకరించినాడు. బొంబాయి హైకోర్టువారు ఇంతమాత్రముచేత సమ్మను తలుపుకు కరిమించకూడదనియు, ప్రతివాది ఎక్కడవుండునను సమాచారము లభించి అడిగితెలిసికొని అతనిని వెదుకుటకు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నము చేయవలయునని తీర్మానించిరి.

బొంబాయి 21-223.

ప్రతివాది ఇంటినుండి కొద్దికాలము బయట పోయియున్నప్పుడు అతని తరుపున జవాబుచెప్పుటకు ఇంటిలో అతని ఏజంటుగాని, మొగవారు ఎవ్వరుగాని లేకపోయినయెడల అయినా అతను తిరిగి ఎప్పుడువచ్చునో విచారించి అప్పుడు సమ్మను తిరిగి తీసుకొనిపోవలయును.

21 మద్రాసు 419. 29 మద్రాసు 324.

పై తీర్పును మద్రాసు హైకోర్టువారు కూడా అంగీకరించిరి.

అలహాబాదు 24-302.

అలహాబాద్ హైకోర్టువారు అయినాకు ప్రతివాది ఎక్కడవుండేది స్థలము తెలిసినయెడల నిలుపునకు సమ్మను అతికించకూడదని తీర్మానించిరి.

[ఈతీర్పుల గమనింపకనే, రివిన్యూ కోర్టులు రెంటుసూట్లలో యక్స్‌పార్టీ డిక్రీలు చేయుట శోచనీయము. ఇకనైనను రివిన్యూకోర్టులవారు న్యాయమును గమనింతురుగాక.—జ. రై. సంపాదకుడు]

ఓ రిట్రెంచిమెంటూ!

రవి అస్తమించని బ్రిటీషుప్రభుత్వ మునకు మోగించిన ప్రతిభ చాలదని యీ జమీందారులవద్ద చేరినావు? అచ్చోట నీకార్య క్రమమంతయు పతినేర్పుతో చలాయించితివనుకీర్తి సెట్లో నార్జింపగలిగితివిగాని, యిచ్చోట నీభాణాముసాగుటకనుమాత్రమైనను అవకాశమివ్వక, సర్వశక్తియుతుడవగు నిన్నురచేతియందు నిడుకొందురే! యిప్పటికినీవు చందనాదితాంబూలములతో నాహ్వానింపబడితివా లేక పిలువని పేరంటముగా వచ్చిచేరితివా? యెట్లయినగానిమ్ము యింతస్వల్పకాలములోనే అందరినోళ్ళలో అన్యాక్షుడవనిపించుకొంటివి. ముందున్నది ముసళ్ళపండుగ. చేయరాని పనుల నికెన్నిటినో నీవలనచేయించుటకు ప్రతినబట్టియున్నారు. యిదంతయునేను హెచ్చరించుచున్నానని నామెడనాగ్రహముబూనినను నన్నేమియు చేయజాలవు. నేనునీచెంతలేను. అయినను సర్వకాలములయందు జమీందారుల శ్రేయస్సు కోరువారలలో నేనొకడని మాత్రము మరువవద్దని కోరుటయే నాపని.

మానవసంఘమునేగాక, మానవజాతిని సంయితము పీల్చిపిప్పిజేయు దుర్వ్యసనములలో నగ్రగణ్యమయి దనరారు వేశ్యాటనమును నీవుజేరియుండు స్థానముల ప్రథమమున గమనించవలసియున్నది. అవి వాహితులుగానున్నపుడు వ్యభిచారమాచరించినతప్పులేదను శుష్కవేదాంతుల సలహాల వినియే పండ్రెండు వత్సరముల బాలికలయిన్పటికే పనికిరానిపాట్లను బడినారను కొందును. అవివెనుకటి రోజులట. యిప్పుడో డబ్బేలను సంపాదింప గలుగజేసి తమపతి గారిసంతతరాలును, భాగ్యశాలురు గు కన్యను పరిణయ మాడింపజేసినను, పుంపుసగత్తెను ఒకరాత్రి కన్నులారగా చకపోయిన, భోజనపానీయముల సైతమున దలివేసి పసిబిడ్డలమాడ్చి మేప్పనుండు వారి వద్దనేజేరితివి. మా భాగ్యమే గాని యెట్లులనీకార్యమును సాధించెదవో? అను మలుమందు నీవు పెట్టినయెడల ఆ సాని యింటిముందుండు యేనుగల ప్రక్కనీనాక యేనుగవలె నిలుచొని కావలికాయుదువేమో. జాగ్రత్త సుమా!

బహిరంపర చుద్యోగుని గాంచినంతనే నీకుగూడ భయముగలిగినట్లున్నదే! వారి బంధువర్గములోని వారెల్లరు పలుకుబడికలవారలని అధైర్యపడితివా? లేక శ్రీ ఆంజనేయస్వామివారి ఆలయమునకేగునపుడు త్రోవలో యేమైన భ్రమగలిగినదా? యివికానిచో, సర్వమేధావంతులమని తమకు తామే వుప్పొంగిపోవు రాజకోమారులవద్దనే క్షణమాత్రములో నూర్లసంఖ్య రూప్యములు మటుమాయమైపోయినవను గారడీవిద్య చేసెడువార్లవద్ద సంయితముపీ తెలివి తెల్లవారినట్లున్నదే!

తండ్రియును, కుమారుడును, మాసమునకు సుమారు పదివందలరూప్యముల వేతనముతో ఆఫీసు మేడ మెట్లుక్కుటదిగుటలోనే కాలముగడుపుచుండుట చూచుచుండియు పూరకనే యుకిలించుచున్నావు.

వ్యాయామ క్రీడా రంగమునందు భారతీయులు మహోన్నత దశనాక్రమించి, సకలప్రపంచమునందుగూడ శెభాస్ అనిపించుకొనినంతటి కీర్తివంతులయిన యీసమయమునందు యేదో అనవసరముగు అవ్యక్తులకు ప్రోత్సాహమును గలిగించు కొంటివి.

పాతకాలమునుండి పాయునపమయమువరకు ఆఫీసులలో గూలాముపని జేసినగాని ఆడజను రూప్యములు మాసమునకు లభింపని యేరుగుదనో లేక డ్రైవరీనో గుమాస్తాల నోటమట్టివేసి నందునే నీవు ఘనకార్య మొనర్చినావని యిచ్చట యెవ్వరును పొగడుటలేదు.

భోజనపానీయములందు గూడ ప్రవేశించితివటనే! పోనీ, నీమహోపకారము వలనవయినను మాదాసులు ఉచ్ఛిష్టాన్న భక్షణము కొంతవరకీరతిన మటుమాయమై పోవగలదు.

తెంజనగరమున జరిగిన బ్రాహ్మణేతర మహాజనసభకేగిన డెలిగేట్లకు Family tickets గూడలభించిన సంగతేమైన యెరుగుదువా? Family tickets అంటే ఒకేయింటిలో యెంతమంది పురుషులుంటే అందరికిని మహాజన పట్టాము గట్టించుట. తెంజనగరములో చేతులెత్తించుట.

యింతకుతు నివారించు అకృత్యములు నీవు తెలిసికొనకయే చేయుచున్నావని యింతగా విన్నవించుకొంటిని. యిప్పటికైనను నీవైఖరిని మార్చుకొని కడుజాగ్రత్తగా మెలంగు ఆలోచనాశక్తి, వివేకము, నేర్పు, దయామయుడు అతిశీఘ్రకాలములోనే నీకు ప్రసాదించుగాక.

మల్లిశెట్టి వెంకటకృష్ణయ్య.

కాళహస్తి సత్రము.

కాళహస్తి క్షేత్రమునకు యాత్రవచ్చు బ్రాహ్మణులకు పేరులు శ్రీపువ్వగిరి స్వాములవారి సత్రమునందున. రాత్రి మునకివారి [illegible] భోజన వసతులను. [illegible] పాత్రసామానువసతిచేయుచున్నను. [illegible] సత్రములో [illegible] [illegible] మాకు [illegible] అనుమతిపొందవలెను. రాత్రిభోజనమునకు [illegible] 7 ఘంటలలోగా తెలిపి తమకేమి [illegible].

కొండపి సుబ్బరావు,

మేనేజరు ఆఫ్ మెయిలు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో తాలూకా, జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు.

—(౦)—

జమీందార్ల భగీరథప్రయత్నములు

పిఠాపురములో మహారాజావారి విందు

తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో తాలూకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డులకు పూర్తిగాయెన్నికలు జరిగినవి. జిల్లాబోర్డు మూడుస్థానములకు నేడు దరఖాస్తులు దాఖలుచేయబడినవి. ఎన్నికలు నవంబరు 22-వ తేదిన జరుగును. కాని ఒకసంగతి మరువజనదు. గతనెల 16-వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము పిఠాపురము ఉన్నతపాఠశాలలో జరిగినవిందు సందర్భమున పిఠాపురము మహారాజావారిచ్చిన ఉపన్యాసము కొంచెము విమర్శింపవలసియున్నది. నూతనముగా ఎన్నుకొనబడిన తాలూకా, జిల్లాబోర్డుసభ్యులకు విందుజరిపిరి. మహారాజావారి ఉద్యోగులు, కవులు, అశ్రితులు రైతులు మొత్తము యిన్నూరుమందివచ్చిరి. ఆసమయమున మహారాజావారు ప్రసంగించుచు, తాలూకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలవిషయములో తానేమియు స్వయముగాకలుగజేసికొనలేదనియు, ప్రజలే తమయిష్టమువచ్చినవారిని ఎన్నుకొనిరనియు, ఆరోజు విందుకుతమ్మును, వారికొమారు లిరువురిని, అల్లుళ్ళనిద్దరిని ఆహ్వానించి, గౌరవించినందులకున్ను, ప్రజలందఱు తమయందు భక్తికలవారై యున్నందులకు, తమకుటుంబమువారు కృతజ్ఞులమని తెలవిచ్చిరి. అంత్యమున ముగించుచు "మీమేలే, నామేలు, మీక్షేమమే నాక్షేమము" అనిముగించిరి.

ఇందంతయు బాగుగనేయున్నది. కానిగత ఎన్నికలలో పిఠాపురం మహారాజావారి దివాను కోటా వెంకటసుబ్బారావునాయుడు, కానేదారు పిళ్ళారిశెట్టి రంగబ్రహ్మరావునాయుడు, రాజాగారి బావమరిది దామెర సీతారామస్వామిగార్లు ఎస్టేటు పక్షమునచేసిన ప్రచారముచూచిన, వినిన, మహారాజావారి మాటలు బూటకములగును. రయితుపక్షమువారిని పూర్తిగా ఓడగొట్టి తాలూకాబోర్డు పన్నెండు స్థానములు జిల్లాబోర్డు నాలుగుస్థానములు ఎస్టేటువారే ఆక్రమించుకొనిరి. ఎన్నికలలో ఓట్లను ఎస్టేటు పార్టీవారికివ్వనియెడల, మహారాజావారు రయితులకు పంటకు నీరుయివ్వమనియు, బకాయివున్న శిస్తులు తక్షణమేజప్తుచేసి వసూలుచేయుదుమనియు, గ్రామములో రయితులకు ముజారాయిచ్చుపద్ధతి మానుదుమనియు, యింకా యితరవిధముల బె ద రి ం చి రి. దీనికి రయితులేసాక్ష్యమిచ్చుచున్నారు. మరియు ఒకరియిద్దరు పెత్తనదార్లకు ముజారానిలిపివేసిరి. పిఠాపురపు ఫిర్కానుండి తాలూకాబోర్డుకు జిల్లాబోర్డుకు అభ్యర్థిగ రైతుపక్షమునుండి పిఠాపురము రాజావారి గ్రామమునసబుం రాజావారి బావమరిదికి రాజావారి కానేదారుకు ఎన్నికలకు నిలచినారు. అగ్రాసను మునసబు చక్రవర్తుల పద్మరాజు, పిఠాపురము యూనియనుబోర్డు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడియున్నారు. ఎన్నికలలో యితనిని ఓడకొట్టుటయేగాక ఎన్నికల సమయమందే యూనియనుబోర్డు అధ్యక్షునిమీద విశ్వాస రాహిత్యతీర్మానము పెట్టించిరి.

ఇందు కొంతమంది సభ్యులకు విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము పెట్టుటకు మనస్సాక్షికి వ్యతిరేకముయినను మహారాజావారు సామదానములు రెండున్ను ఉపయోగించి, పూర్తిగా సభ్యులచేత అంగీకరింపచేసి వారి ఆశ్రితుడు సముద్రాల భాష్యకాచార్యులు గారి నెన్నుకొనిరి. విరవాడ ఫిర్కానుండి తాలూకాబోర్డుకు చలికాని వెంకట ధర్మారావుగారికి కుమ్మరి సాంబయ్యకు జరిగిన పోటీలో రాజావారి బావమరది, కానేదారు, దివాను స్వయముగ వారిగ్రామములో వుండి, పిఠాపురం రాజావారి గ్రామములోనికి ధర్మరావుగారిని ఎందుకు అడుగు పెట్టనిచ్చినారని, యీ గ్రామము "మీ తాతగారిదాయని ధర్మరావుగారిని మీ రెందు కడుగలేదనియు" యీవూరికివచ్చిన గట్టిగా బుద్ధిచెప్పుదని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. పోలింగునరోజు ధర్మరావు గారికి ఓట్లుయిచ్చువారు పోలింగుకురాగా, వారిపైని యిదివరకే డిక్రీలైయున్న వారంట్లను ఆరోజు అములు జరిపించి పోలింగుస్టేషనువద్ద యిద్దరు ఓటర్లను అరస్టుచేయించి మరుసటి దినము జామీనుమీద వదలివేయబడిరి. ధర్మారావుగారు ఆరు ఓట్లతో ఓడిపోయిరి. మరుసటిదినమే ధర్మారావుగారి మీద ఋణదాతలు ముగ్గురిచేత 17 వేల రూపాయలకు దావాలు చేయించిరి.

ఈ కథయంతయు చూచిన, మహారాజావారికి ఎన్నికలలో ఏట్టిసంబంధమున్నదియు లేనిదియు తెలియుచున్నది. ఈ భగీరథ ప్రయత్నములన్నియు చూచిన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్ష పదవి ప్రజాపక్షము వారికి సంక్రమింపకుండ చేయుటకును, జస్టిసు పార్టీ, జమీందారుల పార్టీ రెండు కలసి ప్రజాపక్షమును పూర్తిగా ఓడగొట్టుటకు రాజీలు జరుగుచున్నవి. ఈ ఫలితమును బట్టి, రాబోవుశాసన సభా ఎన్నికలను తూర్పుగోదావరి జిల్లానుండి ఆరు స్థానములుండు ననియు, ఇంగ్లండులోవలె కౌంటీ (County) ఎన్నికలుండుననియు, ఆ ఆరు స్థానములు జమీందారీ పక్షమువారే ఆక్రమించుకొనవలెననియు, పన్నుగడలు పన్నుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. భావి ఎట్లు పరిణమించునో చూడవలయు

ను. జమీందారీ రయితులారా! దైవానుగ్రహమువలన జిల్లాబోర్డు (తూర్పుగోదావరి) కు 52 స్థానములకు 30 స్థానములు జమీందారీ పక్షమువారి వశమైనవి. ఇతర జిల్లాలో కూడ జమీందార్లు చెప్పు మాటలకు గాని, చేయు కార్యములకుగాని సరకుచేయక పూర్తిగా జిల్లా తాలూకా బోర్డులను ప్రజా పక్షమువారి యధీనము చేయుదురని కోరుచున్నాను.

ఇట్లు,
మద్ది వెంకటాద్రి.
జమీందారీ రయితు.

ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు.

రైతులబిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడుట.

పరిభుత్వపు బిల్లు అపుకొనుట.

(మాప్రత్యేక విలేఖరి)

మదారాసు—31-10-1932.

మదరాసు శాసనసభ నేడు సమావేశమైనది. నేడు అనధికార దినముగుటచే ప్రశ్నలు, ఉత్తరములు, అయిన వెనుక అనధికార కార్యక్రమము కొంత నడిచెను. నేడు యింపార్టెంటు ల్ యస్టేట్సు బిల్లులు 8 ప్రవేశపెట్టబడి సెలెక్టు కమిటీలకు పంపబడినవి. యివిగాక 11 బిల్లులు నేడు ప్రవేశపెట్టబడినవి. ఇవి అయిన తర్వాత 4-30 గంటలకు యస్టేట్సుల్యాండుఆక్టు రైతులబిల్లు చలసాని సత్యనారాయణ చౌదరిగారు ప్రవేశపెట్టిరి. నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతు సంఘ సభ్యులును, తనుకు జమీ రైతు సంఘ సభ్యులును మరి కొందరును గ్యాలరీల యందుండిరి. యీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టునప్పుడు జమీందార్లందరు ముఖముచిట్లించిరి. బిల్లును ఎవ్వరును ఆక్షేపించనందున ప్రవేశపెట్టబడెను. ఇంతటితో నేటి కార్యక్రమము ముగిసెను. నేటి కార్యక్రమములోని కొన్ని విషయములు రేపటికి వాయిదా వేయబడెను.

రైతుల బిల్లునుగూర్చి యిప్పటి వరకు తేలిన సంగతి యేమనగా! సత్యనారాయణ చౌదరిగారు శాసనసభా రాజీనామా యిస్తున్నారు గాన యీ బిల్లు మరి యొకరిచేత కౌన్సిలులో ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రవేశపెట్టిన సత్యనారాయణ చౌదరిగారుండరు గాన మరి యొకరు దీనిని సమర్పించుటకు వీలుండదు గాన యీ బిల్లు తరువాత జనవరి సమావేశమువరకుయు, కావున జమీందార్లు నేమి యెదురించ లేదనియు తెలియుచున్నది.

సత్యనారాయణ చౌదరిగారు శాసనసభా రాజీనామా నిచ్చి గుంటూరు పట్టణ ప్రాతినిధ్యమును వదలి స్వీకరించి తిరుగా యీ యెలెక్షనులో చౌదరిగారు అభ్యర్థిగా పోటీచేతురు. వీరే తప్పక గెలుపొందుదురని నమ్మకమున్నది. వీరు తిరుగా కౌన్సిలుకు వచ్చిన వెనుక యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు అనుమతి తిరుగా పొందవలసియుండును.

పరిభుత్వ బిల్లు సెలెక్టు కమిటీనుండి రాబడినది కానిది ఈ కౌన్సిలు ఇంకే శాసనము చేయదని వదంతి యున్నది. రాజ ప్రతినిధిగారి అంగీకారము రానందువలన కాలేజీలు పరిస్థితిని పరిభుత్వపుబిల్లు ఆపుకొన్నారని తెలియుచున్నది.

జమీందార్లఖిప్రాయము, స్త్రీ కులీ బిల్లును, పరిభుత్వపు బిల్లును రెండు ఆపుచేసికొని కొత్త ఎన్నికలు జరిగిన వెనుక కొత్తకౌన్సిలుకే రానిమ్మని అభిప్రాయపడినట్లు తెలియుచున్నది. నీటిపన్నుల విషయములో సెలెక్టుకమిటీవారు సవరణ చేసినవిధాన అందగా జలాధారములు కబ్జాచేయుందురని రైతులు కోరితే కలెక్టరు శిస్తు తగ్గించవచ్చును. అనువని జమీందార్లకు కొంత ఉదాసీన మౌతువని కొందరనుచున్నారు. నేడు కౌన్సిలులో పరిభుత్వపుబిల్లు ప్రవేశపెట్టి జమీందార్లు, రైతుపక్షమువారు, పోరాడితే రేపు లోకల్ బోర్డుల ఎలక్షన్లలో జమీందార్లకు గుండెనున్నవుతుందేమోననియు, ఇదిగాక నేడే కష్టపడి యీబిల్లు శాసనం చేయించుకొంటే, కొత్తకౌన్సిలులో రైతుప్రతినిధులు వచ్చి దాన్ని తిరగ తిప్పుతారు కదా! నేడు చేసినా ప్రయోజనం ఏమిలాభం, రైతుల్లో అసమ్మానం పోగొట్టుకొనడం కంటెనని, జమీందార్లు ఆలోచించారంటారు. మరొక వదంతేమిటంటే! జస్టిసుపక్షం నానాచిన్నభిన్నం గావుంటే యిప్పుడే యీబిల్లు ప్రవేశ పెడితే తంజావూరి సభమాదిరి జమీందార్ల పక్షం జేరేవీలి, లోకనమూనగలరు లోనవుతారేమోనని ఆలోచింతారంటూరు కొందరు.

ఏటులైతేనేం, జమీందార్లు, పరిభుత్వమువారు, రైతులు లపుకొని పరిభుత్వ బిల్లు పరిష్కారం అవినారు. నేటికి రైతుల కోరవట్లుయింది "నందా రాకో కథనమ్యతో"

ఎలెక్షన్ గొడవలు.

(వెంకటగిరి విలేఖరి)

జయంపులోనున్న పోలింగుస్టేషను యీసారి బెరికే గాదెరాదు వెంకటస్వామిరెడ్డిగారి బంధువులుండే పాకపూడిలో పోలింగుచేసినారు. అయితే వెంకటస్వామి రెడ్డిగారు వుంటే నోట్లగారు గ్రామంలో రెండుకుపెట్టలేదంటారేమో? ఆ గ్రామంలో వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు గ్రామాధికారి నుండెను ఓట్లు రావని భయమొకటి. రైతువాయకులకు విడిదియుండు కనుక్కరా సప్లయిలు అవుతుందనే భయం మరియొకటి. అందుచేత కొంపలులేని పాకపూడిలో పోలింగు యేర్పాటు చేసినారు. పాకపూడి గ్రామ మునసబు అయిన పూడేటి వెంచలురెడ్డిగారి ఇంటి కానుకొని ప్రక్కగా ఒక కొటాము వేయుచున్నారు. కొటాము వేయకముందే ఎలెక్షన్ ఆఫీసరు యీనెల 25 తేది పూడేటి వెంచలురెడ్డిగారి కొటాములో పోలింగు జరుగుతుందని ప్రకటించినారు. ఓట్లు జరుగకముందే గెలువబోయ్యే క్యాండిడేట్లు నేమెరుగా ప్రకటిస్తారేమో?

* * *

ఇంకొక విచిత్రం ఎల్లవారు రైలుస్టేషనుకద్దియుండే ఉప్పరపల్లె గ్రామాన్ని కాపురముల్లియుండే దగ్గరలు పోలింగులో చేర్చడం యెంత తమాషాగా వుందో చూడండి! ఉప్పరపల్లె గ్రామస్తులు నాలుగు పోలింగులు దాటిపోవాలి ఓటివ్వడానికి.

* * *

కూతూరు గ్రామ రైతులు 20 మందిని వెంకటగిరి పోలింగులో చేర్చి మిగిలినవారిని దగ్గరలలో చేర్చారు.

జమీందారీ రైతు.

శనివారము.

౧౨—౧౧—౩౭.

ఎన్నికలు-రైతుబాధ్యత.

ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. నవంబరు నెల 14 వ నామినేషనులు, డిసెంబరు నెల 12 వ ఎన్నికలు. రైతులకు పరీక్షా సమయమాసన్నమైనది. ఇమారు జమీందార్లు తమ పూర్తిబలము నుపయోగించి తమ పక్షము గెలుపొందించు కొనుటకు జూచుచున్నారు. వారికి ధనబలమేగాక అధికారబలము గూడ చేరియుండు సంపూర్ణముగానున్నది. సామ, దాన, భేద, దండోపాయములన్నియు సాగింపబడును. ఈ అగ్నిపరీక్షలయందు గెలుపుగొనుటకు రైతు సంసిద్ధుడు కావలెను. జమీందారుకు, రైతుకు, పూర్తి పోరాటకాలము ముందు రాబోవుచున్నది. స్వాతంత్ర్యము లభించిన వెనుక గూడ కొంతకాలము జమీందార్లతో పోరాటము తప్పదు. వందలాది సంవత్సరములు రైతును, జమీందారు కాలిక్రింద అణగద్రొక్కి అతనిని పీల్చి పిప్పిచేసి ఏమాత్రము తలయెత్తుటకు శక్తిలేని శవాకారునిగ చేసియున్నారు. ఎముకలుటకును శక్తిలేదు. చిప్పచేస్తు ఒకవంక, కోట్ల ధన్యులొకవంక, జమీందారుద్యోగుల లంచపు దోపిళ్లొకవంక, జాలిలేమ్ని లేని జమీందార్ల పీడనలు ఒకవంక, తల మొల లేని అనేకపూర్లిపు మొస్తేట్సుల్యాంకు అష్టు ఒక వంక, ఇవిలు అనుభవనుంలేని దివిన్యా కోర్టులొకవంక రైతును కల్యాణ కష్టునిగ చేసినవి. రైతు వల్లనే ప్రపంచ మానవులెల్లరు బ్రతుకుచున్నారు. దమ్మిడీ సంచి మొదలులేక రైతు వద్ద సరకులు కొని అచేతికీ చేతికి మార్చు వర్తకులు భోగభాగ్యముల నోలలాడుచున్నారు. చదువుకొనుటవల్లను ఒడిదుడుకులు కట్టలేక నానా బాధ లనుభవించి నకీళ్ల వృత్తిలో ప్రవేశించి, రుక్కులకొట్లాట పెట్టుకొను అజ్ఞానాధికారులను రైతుల వల్లనే దివ్య సౌధములు గట్టి, మంచిపలుకుబడి సంపాదించి భోగభాగ్యముల తులదూగుచున్నారు. ఇట్లే యితర వృత్తుల వారందరు రైతు వల్లనే సుఖజీవనము గడుపుకొనుచు, మంచి పరపతి గలిగియున్నారు. కాని నిర్భాగ్యుడగు నేటి రైతు, ఏభోగభాగ్యాలులేక శాసనసభయందుగాని, యితర చోట్లగాని, యేపలుకుబడిలేక, పరపతి జాత్తుగాలేక, తమచే జీవించువారు సైతము జూపు నిరాదరణములోనై కృష్టాయించి చేతులుముడుచుకొని కూర్చొనియున్నారు.

స్వాతంత్ర్యరణకాంతులు లండను నగరమునుండి స్త్రీముఖ ప్రయాణము సేయుటకు సిద్ధముగనున్న యీదినములలో సంయుతము రైతు నిద్రించిన గతియేమున్నది? ఎవరికొరకీ స్వాతంత్ర్య సంపాదన? ఇదివరకే కొంత పలుకుబడి, పరపతి, విద్య, ఆరోగ్యముగల జాతులకే స్వాతంత్ర్య సంపాదన తలకిందులు చేయజాలదు. ఏమన, నేటిరయితువలెగాక వారు కడుపునింపికొనుటకు తిండియు, బంటినిండగుడ్డయు గలిగియున్నారు. రయితు సోదరులో, యీనాటికి దూరస్థులయి సకలబాధల ననుభవించుచున్నారు. కావున రాగలస్వతంత్ర్యము రయితుభాగ్యోదయమునకే నని యూహింపుడు. కావననేటి రయితుకర్తవ్యమేమి? వెంటనే నిద్రనుండి మేల్కొని శవసుగల కోట్లకొలది వృత్తిబంధువుల సఖ్యవంతులుగ చేసుకొని, వ్యవసాయవృత్తియే మొదలుగని విదేశీయులు నేడుప్రపంచమంతయు అబ్బురపడునట్లుచేయు నూతన మార్గముల నన్వేషించి, కార్యోన్ముఖుడవయినచో నీకుమొదురు లేదుసుమా! నీవు వెంటనే రయితుసంఘముల నెలకొల్పవలెను. రయితు బాధ్యత తెలుసుకొనవలెను. శీర్షకుటీములగల దీర్ఘ నిద్రాముద్రితులగు రయితు సోదరుల కెల్ల నచ్చచెప్పవలెను. వీరందరు కలబలుకుకొన్న రాగలయుగమువ నీమాకసాధ్యమగునదిలేదు. యూనియన్ పంచాయతులు, తాలూకాబోర్డులు, జల్లాబోర్డులు, శాసనసభలు నీహస్తగతము నరింపుకొనుము. అప్పుడుగదా నీసంఘమునకు విద్యాదానము చేయగలవు, వ్యవసాయవృత్తిని పెంపొందించగలవు, గోష్ఠభూముల సంపాదింపగలవు, పసుసంతతి వృద్ధి పరుపగలవు, పరపతి సంపాదింపగలవు, పలుకుబడి సంపాదింపగలవు, జమీందార్లకాలిక్రిందనుండి బ్రతుకేవుదాయుని వెలిబడగలవు.

యీదుకు ప్రథమ పరీక్ష యెల్లుండి నుండియే ప్రారంభము కాబోవుచున్నది. తాలూకాబోర్డు, జల్లాబోర్డు, ఎన్నికలలో నీజమీందారీ రయితు సంఘమువారు నిలబెట్టిన అభ్యర్థులకే నీవోట్లనిమ్ము. నిన్ను జమీందారులు సర్వనిర్బంధముల పాలుచేయుదురు. డిక్రీల నములు పరుతునునియు, కంచెలకు పసువుల రానివ్వమనియు, మజాలనివ్వమనియు, నీటివసతుల రిపేర్లుచేయమనియు, అడవులనుండి మామూలుగ తెచ్చుకొనుకట్టె, కంపల తెచ్చుకొనివ్వమనియు, అధికారబలము చూపెదమనియు, బెదరింపవచ్చును. యివన్నియు తాత్కాలికములు. ఇట్టివాటికి శాశ్వత లాభముల విడనాడవలదు. పైబాధలన్నిటిని తీర్చుకొనుటకు మనకు శాసనసభకలదు. జమీందారు కొన్నినిర్బంధముల పాల్జేసినను ఒక్కసంవత్సరకాలముకంటె జాస్తికాలము చేయజాలరు. కొద్దికొన్నిలులు నీపృథినిధులనంప గలిగిన వారునీకష్టముల

కంట్రాక్టుదార్లు లోకల్‌బోర్డులకు నిల్వరాదు.

ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము.

హైకోర్టువారు ధ్రువపరచుట.

గౌరవనీయులగు జస్టిసు బర్ను గారు తే 25-10-32 దిన యిచ్చిన తీర్పు.

నార్తు ఆర్కాటు జిల్లాలో పోలూరు సర్కిలునకు టి. వి. కేశవ రెడ్డిగారును, వి. ఆర్. విశ్వనాథ అయ్యరుగారును పోటీచేసిరి. నామినేషను రోజున ఆగస్టు తే 29 ది రెడ్డిగారి నామినేషనును గురించి విశ్వనాథఅయ్యరుగారు ఆక్షేపించిరి. రెడ్డిగారు జిల్లాబోర్డులో ఒక అమలులోనున్న కంట్రాక్టుకలిగి వున్నవాడనియు అందుచే లోకల్ బోర్డు చట్టము 55 సెక్షనుక్రింద నామినేషనునకు అనర్హులనియు ఆక్షేపించచెబను. రెడ్డిగారును తానుముందుగనే కంట్రాక్టును మరొకరికి ట్రాన్సుఫరుచేసి యుండుటచే తాను అర్హుడనేనని వాదించెను. ఎలక్షనుఆఫీసరువారుఆక్షేపణను త్రోసివేసిరి. రెడ్డిగారి నామినేషను అంగీకరించిరి. అంత విశ్వనాథఅయ్యరుగారు లోకల్ బోర్డు ఆక్టు 38 సెక్షనుక్రిందను, ఎలక్షను చట్టముల 35 వ నిబంధన క్రిందను గవర్నమెంటువారికి అపీలుచేసుకొని రెడ్డిగారిపేరు తొలగించవలసినదిగా కోరెను. గవర్నమెంటువారు రెడ్డిగారిపేరు తొలగించవలసినదిగా ఎలక్షన్ ఆఫీసరువారికి వుత్తర్వు చేసిరి.

రెడ్డిగారు హైకోర్టులో పిటీషన్ దాఖలుచేసి ఎలక్షన్ ఆఫీసరువారు తన పేరును మరల చేర్చవలసినదిగా వుత్తర్వు దయచేయవలయునని కోరిరి. ఎలక్షన్ ఆఫీసరువారు రెడ్డిగారి నామినేషనును తొలగించుట గవర్నమెంటువారి వుత్తర్వు మేరకు జరిగెననియు, గవర్నమెంటువారి వుత్తర్వులలో హైకోర్టువారు జోక్యముకలుగచేసుకొనుటకు వీలులేదనియు న్యాయమూర్తులు తీర్పుచెప్పి ఖర్చులతోసహా డిక్రీ నిచ్చిరి.

న్నియు తీర్పు. కానసిప్పు అభంయున్యపడే స్వార్థపరులగు జమీందారు పక్షమువారు చేయుకుట్రలకు లోబడక, రయితుపక్షమును గెలిపింపుడు. నేసులోకల్‌బోర్డులలో రయితు పక్షముగెలిచిన, రేపుశాసనసభను అవలీలగ జయింపగలరు. లేనిచో గత ఎన్నికలమాదిరై సర్వకష్టముల ననుభవించవలసిన వాడవగుదువు. కానరైతుబిడ్డా! పౌరుషవంతుడవై నీపక్షమును గెలిపించుకొనవా?

వెంకటగిరి జమీందారి రైతు సంఘము.

కమిటీ మీటింగు.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు రైతుల సంఘముయొక్క సమావేశము తే 13—11—32 ది భానువాసరము సాయంత్రము 4 గంటలకు దరిశి గ్రామమందు జరుగును. అందు ఈ క్రింద ఆవసర చర్యలను గురించి చర్చింపబడును. గాన సభ్యులెల్లరును తప్పక దయచేయవలెను.

చర్చనీయాంశములు.

(1) జమీందారీ గ్రామోద్యోగులను కర్ణిమునిసబులను గవర్నమెంటువారు అవలంభించుచున్న వైఖరి అన్యాయమైనదనియును వినుచుమున్నా, అందుకు అవలంబించవలసిన ప్రతిక్రియను గురించియు:—

(2) అప్పులకుసంబంధించిన వడ్డీరేటును క్రిందకు తగ్గించుటకు గాను గవర్నమెంటువారిచే మద్రాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడనున్న నెం 21/32 వ బిల్లును గురించియు:—

ఇడమకంటి వెంకటస్వామిరెడ్డి
కార్యదర్శి.

ఎస్టేటువారు తిరుగా రైతులపై అపవాదములు ప్రారంభించుట.

వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డు, ఎలక్షన్‌లలో రైతులపక్షమున సదరు బోర్డులకు అభ్యర్థులను నిలుపదలచుకొని ఓట్ల ప్రచారమునకు యీ మధ్య వెంకటగిరితాలూకాలో కొన్ని గ్రామాదులు తిరిగితిమి. మేముతిరిగిన గ్రామాదులలో కొన్నిటికి మాకుపోటీగా లోకల్ బోర్డులకు నిలువదలచిన జమీందారుపక్షపు కొందరు అభ్యర్థులును, మరి కొందరును, జని ఆప్రదేశములలో మేము శిస్తుల నిరాకరణము, కంచెల నిరాకరణము, రైతులకు బోధించుచున్నట్లు స్టేటుమెంట్లు నిచ్చుమని కొందరి రైతులనడిగిరట. వారు “అట్టి ప్రచారము వారు చేయలేదు ఓట్లనివ్వుమని మాత్రమడిగిరిగాన వారిపై అబద్ధపు సంగతుల వ్రాసియివ్వజాల” మని చెప్పిరట ఈవిషయములు మాకు నిన్న నేడు తెలియుచున్నవి. ఈ సంగతులు చూడగా ఎస్టేటువారు మా ఓట్ల ప్రచారమును అరికట్టుటకు మాకు అభ్యంతరములు కల్పించుటకు చేయుచున్న ప్రయత్నములని అనుమానించుచున్నాము. ఇట్టి ప్రచారము మేమెప్పుడు చేయలేదనియు, ఇకముందును చేయమనియు, కావున అధికారులు ఇట్టి దుష్ప్రచారముల నమ్మకలదనియు కోరుచున్నాము.

ఇట్లు,

(Sd.) వెట్లూరు గోవిందరెడ్డి.
,, జూపల్లి రామకృష్ణరావు.
,, కాపరం చెంచురెడ్డి.
,, పుట్టంరెడ్డి రామకృష్ణారెడ్డి.
,, కోలా వరప్రసనాయుడు.
,, మాదమాల వేములరెడ్డి.

7—11—32.

పిఠాపురము ఎస్టేటులో భూమిశిస్తున్న రు 11 లకు రు 600 ల కనప్పు.

పిఠాపురం ఎస్టేటుకు సంబంధించిన పాపమ్మ కోట గ్రామమునందే పండలాదే సర్కారువారివారు కొన్నపైరు. ఈ సంవత్సరము పాపమ్మకోటలో రు 11 లు భూమిశిస్తలను. అప్పుమిరకపాలంది రు 600 లు చెల్లించుచున్నారు. ఇంతకు మించినట్టి పిఠాపురం ఎస్టేటులో మరెచ్చటను లేదు.

(పిఠాపురం విలేఖరి.)

మా వెంకటగిరి జాబు.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి.)

వెంకటగిరి యెస్టేటువారు కంచెల విషయమై కొన్ని షరత్తులు నిర్ణయించి నోటీసులు పల్లెలకు పంపుచున్నారు. నె 15 ది వాటిలో రయితులు కంచె పరిభాషలు పెట్టి పసుల మొత్తము కట్టవలెనని రాజాగారియుద్యోగస్తులు గ్రామాలలో ప్రచారము చేయుచున్నారు. వారితోటి బాలాయపల్లె సబ్ యిన్స్పెక్టరుగారును మోపూరు వగైరా పల్లెలకు వెళ్ళి రయితులను చాలా భయపెట్టుచు బెదరించుచున్నారు. రిజర్వు పోలీసులు, వగైరాలను తెచ్చి తిరుగా గ్రామములలో పెట్టెదమని సామాన్య జనమును భయపెట్టుచున్నారు.

మోపూరు వగైరా పల్లెలవారు ఇప్పుడు నోటీసులను నె 9 ది నుండి అన్ని గ్రామాలకు పంపుచున్నారు. ఈ నోటీసులలో రయితులందరును తీసుకొని కంచెలు తీసుకోవలసినది. అను షరతులగు సరిగాలు కలవు. మోపూరు వగైరా 8 పల్లెలవారును కంచెపరిభాషలు పెట్టినట్లు తెలియుచున్నది.

గాలి విషయంలో వెంకటగిరి గ్రామస్థులలో పూర్తి అసంతృప్తి కలిగియున్నది. కాని కంచెలు తీసుకొనకుండుట మొదలగు సత్యాగ్రహ ప్రచారమేమియు చేయుటలేదని రయితులు చెప్పుచున్నారు. అందుకు నిదర్శనముగా, యిప్పుడు కొన్ని కంచెలు తీసుకొన్నామని ప్రకటిస్తున్నారు.

యెస్టేటువారు కంచెలమీదతో ఓట్లు ప్రచారం చేయుచున్నట్లున్నా, ఎలెక్షన్ అధ్యక్షులకు పోలీసు నిర్బంధములు కొనసాగించుటకు దస్త్రములు పన్నుచున్నట్లున్నా తెలియుచున్నది.

తిరుగా పోలీసు కావలా.

వెంకటగిరి యిలాకా మోపూరు వగయిరా 8 పల్లెలమీద ఇదివరకున్న పోలీసు నిర్బంధములన్నియు ఆగస్టు 1 తేదిన తీసివేసిరి. కాని, ఏలనో తిరుగా ఒక సబ్ యిన్స్పెక్టరు గారిని స్పెషలు డ్యూటీగా నిర్ణయించినట్లు తెలియుచున్నది.

—(o)—

వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డు అధికారదుర్వినియోగము.

అన్నమువండిపెట్టనందుకు ఉపాధ్యాయుడికి శిక్ష.

వెంబులూరు పెర్కా-యేస్టేటు రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు శ్రీ. వీరభద్రయ్యగారు గతనెల 16-వ తేదినాడు తేన్పులపల్లెకు వచ్చినారు. ఆగ్రామతాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయుడు కురవి బలరామయ్యను అన్నమువండిపెట్టమనియు, వేడినీళ్ళుకాచియిమ్మనియు కోరినాడు. ఉపాధ్యాయుడు అనారోగ్యముగానున్నందున వంటచేసిపెట్టననెను. అంతటరివిన్యూ యిన్స్పెక్టరువారు ఉపాధ్యాయుడిని ట్రాన్సఫరు చేయిస్తానని బెదరించిపోయినాడు.

గతనెల 7-వ తేదినాడు ఉపాధ్యాయుడికి శ్రీహరికోటకు (తప్పుచేసినవారిని ట్రాన్సుఫరుచేసే [illegible]దీవిగడ్డ) మార్చినట్టు తాకీదు తాలూకాబోర్డునుండి రాబడినది.

ఈ ఉపాధ్యాయుడే గతసంవత్సరం కన్నుపల్లె స్కూలులోనుండగా యెస్టేటు రేంజరుగారువచ్చిరి. స్కూలుకాళీచేసి రేంజరుగారికి బసకివ్వనిచ్చిరి. ఒకరాత్రి ఒక అపస్మారకం జరిగింది. ఆకారణముతో వైద్యుడయిన ఉపాధ్యాయునికిన్ని రేంజరుకు కలహముజరిగెను. ఆవిరోధముతో రేంజరుగారు తనమామగారయిన తాలూకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగారితోచెప్పి ఈ పాధ్యాయుడిని అప్పుడుగూడ శ్రీహరికోటకు మార్పించిరి.

ఇట్టి విషయములను తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు గమనించవలెనని కోరుచున్నాను.

మాదమాల వేమారెడ్డి.

నగరిపిల్లకాయల దౌష్ట్యములు.

వెంకటగిరి మహారాజాగారి రెండవ రాజకుమారుల ఖుద్దున సాకరియగు పాపానాయుడుగారి శివరామయ్యకు పారవోలుగ్రామంలో భూములున్నవి. ఆభూములకు శిద్దవరంగ్రామ గొల్లలందరు ఉచితముగా మందకట్ట వలసినట్లు ఆజ్ఞచేసెను. వారికుండు అధికారము తెలియని అమాయకులగు గొల్లలువారి ఆజ్ఞను తిరస్కరించిరి. అంతట ఫారెస్టు ఉద్యోగుల కంచరికి కట్టుదిట్టములుచేసి ఈ గొల్లల, గొర్లుగాని, మేకలుగాని యెక్కడనున్నను దొడ్డిగొట్ట వలసినట్లు వుత్తరువు జేసిరి. అడవి నౌకరు వీరిమాటను జవదాటుటకు వీలులేదు. ఈ శివరామయ్యగారికి నె 1-కి రు 2 లు జీతము ఉండవచ్చును. వీరిని జూచిన దివానంతటివారు సైతము భయపడకతప్పదు.

ఈ సందర్భములో అడవి యుద్యోగులు ఈ గొల్లలను నిర్బంధపెట్టుట ఉన్నది. గాన రెండవ రాజకుమారులవారు తన క్రింది తాబేదారు అక్రమాలను మాన్పించ వలసినదిగా కోరుచున్నాను.

"పారవోలు రయితు".

వెంకటగిరి సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరుమార్పు.

ఈ మధ్యనే మహీపాలసింగుగారిని వెంకటగిరి సర్కిల్ కు నియమించిరి. కాని వారిని యిచ్చట నుండి మార్చినట్లు తెలియుచున్నది. వీరు నిష్పక్షపాతులని ప్రతీతి. ఇట్టివారిని మార్చుటవలన రైతులు సందేహించుచున్నారు.

"వెంకటగిరి విలేఖరి"

వెంకటగిరి రాజాగారి యున్నతపాఠశాల.

(ఒక విశేషకరి)

ఆంధ్ర భాషాభిమానాక్రోశము

నాకు మధ్యాహ్నము భోజనమునకు బండికి సెలవు లిప్పక మాయూరికి వెళ్ళవలసియుండెను. కోర్టున సెలవు కాయితా వేయగానే, మాపిల్లవానిని జూచి, వానికి చేతిఖర్చుకై రూపాయిచ్చి పోవలెనని వెళ్ళవల సితిని. ఈ యుద్దేశముతో పాఠశాలలోనున్నవాడనై, కతిపయ నిమిషములలో పాఠశాలయొక్క తూర్పు పోలు వసారాలో నిలుచు భాగ్యమును బొందితిని. వచ్చినవానిపావనకుటుంబ వైభవముగాంచ, గవాక్షములద్వారా వానిని విచారించు ప్రయత్నములోను న్నప్పుడు, ఎవ్వరో లోపల గంభీరముగ మాటలాడు చున్నట్లు తెలిసికొంటిని. సహజాసక్తితో కిటికీ ప్రక్కలనానుకొని నిలుచుండి తొంగిచూచితిని. అప్పుడుపాధ్యాయుడై పాఠమునై యొక వైష్ణవాచార్యులుండిరి. వరవో వృద్ధులని వారియాకారము చెప్పకయే తెల్పెను. మోరకర్మగావించి కనీసము రెండుమాసము లైనట్లుండెను. ఉర్ధ్వపుండ్రములు యతిభయంకర ముగనుండెను. గొప్పపండితులని తలచి సావధానుడనై యచ్చటనే కూలబడితిని. వారి ధోరణియు నప్పశేముగనుండెను. సుగమార్థస్ఫురణము మరియొక సుగము పరమానంరణగను నుండెను. నేనచ్చటుండిన కాలములో (వారియ నన్న ముద్రైన వానినిమాత్రము నవ లి) విన్నకంఠసూను. మాచినదంతయు తూచాతప్ప క నివ్వటు విన్నవించెదను. కంఠివసత్యమున్నను దర్ధ దంయుగ్యవ.

ఎదుట నొకపిల్లవాడు నిలబడి చదువుచుండెను.

విద్యార్థి:—వానరక్కాదసము వైరాగ్యమునందేని రాయసేయుట అన్యకామినులకు

ఉపాధ్యాయుడు:—ఒరే! ఎందుకురా అక్కడ తప్పు చేస్తున్నావు? stupid! వైర తరను వాళ్ళ యిలాగానా ఏమి నీవు? You appear so. Your father is alright I suppose .అసలు 'జార కామినులు' అనియుండవలెను. మీపఠనాన్ని మని "జార" తీసివేసి "అన్య" యని చేశారు. ఏమో! ఈకాలపుపిల్లవాళ్ళ కవన్నీ తెలియ నట్లు—అన్నీ వెధవ చేష్టలు వాళ్ళవి.

(అన్నివైపులబాలురు ముసిముసినవ్వులు నవ్వెదరు.)

ఆ! Let us go on

వి:—భోగ బాహ్యమయ్యె చూచిన సంకెలగ పొలుపు మదనకరాంగనలకుబోలె.

ఉ:—చూచిన సంకెలగ పొలుపు=వికసించిన సం కెలగ పూవుయొక్క బాగు, మదనకరాం గనలకుబోలె=కామెక్కినవారలకువలె, భోగ బాహ్యము=అనుభవమునకు దక్కనిది, అయ్యెన్=అయ్యెను.

ఒరే! సుబ్బారాయుడా! క్లాసుకు వచ్చినప్పటినుంచి పక్కవాడితో మాట్లాడ దడమే నా! I think you are married and most probably you may also be a father, who knows—

(ఇద్దరు విద్యార్థులు పుస్తకముల చాక్కాల క్రిందకోసి, నవ్వుబిగ్గపట్టుకు కెర్చుకపట్టిరియుంచి బయటకవత్తురు. ఒకనిమిష మూర్చుటయుండి, పల్లంగ నంటికి జారుదురు.)

You have to note a point here. It is not because Pravarakhya could not s—but because he did not like to s—

(కొందరు బాలురు ఒకరిమొగముల నొకరు జూచి చిరునవ్వు నవ్వెదరు. వెనుక బెంచీలవారు రసముమున్గోలి బిగ్గరగా నవ్వెదరు. ఒకరిద్దరు కూచి కర్తగుంమునకు గినిసి 'ఏమిమాటలండీ క్లాసులో' యనెదరు.)

That's alright. I know it. That is what every one does. You are not the persons to correct me. (అని తలపాగదీసి బల్లమీద పెట్టి బట్టతలను గోక్కొనును. తత్క్షణమే బిగ్గరగా నాకలించును. పైనూరా న కూర్చుండియుండిన గాలి ఎగిరిపోవును.)

ఆ! కానివ్వండి—

(అంతలో సేవకుడొకడు బహుశ 18 సంవత్సరములవాడు మలినవస్త్రధారి వేగముగా ఒకనోటు పుస్తకమును సంతకము నిమిత్తముగాపొలు చేరనుం చుకొని ప్రవేశించును.)

ఉ:—ఏరా Fool! ఏమో తెచ్చావే! (అనుచునై కేబులోనున్న సులోచనముల కళ్ళకు పెట్టు కొని పుస్తకమునుజూచి కించిదాగ్రహపూరితుడై) ఒరే వీడి గాలితాడుతెగ! ఒక నిమిషము కదురుగా కూర్చోనివ్వడే! ఏడ్చినట్లుంది యుద్యోగము-సరే-ఎవర్రా అక్కడ-ఒక Fountain pen నివ్వండి (ఒకయూటకల ముక్కొని విదలించి సంతకముచేయును. ఈ సందర్భమున ఒకరిద్దఱు విద్యార్థులు ఇంటికి జారుదురు.)

సే:—(పుస్తకమును చేకొని) స్వామీ సెలవు తీసుకొంటు. (యని పోవనుద్యమించును.)

ఉ:—ఏరా! సంగతి?

సే:—ఏమి లేదండి.

ఉ:—మళ్ళీ వెళ్ళి ప్రయత్నం చేసి చేయకే—ఈసారి ఇంకొకడికి సమర్పించుకొని పెడానికి.

సే:—(సిగ్గులేక నవ్వుచు) లేదండీ ఏమైనా తమ కంటె మహాప్రభువులు నామీద దయయుంచి చందాలిస్తే పెళ్ళిచేసుకొని మీరన్నట్టే చేస్తా నండీ (బాలురు గొల్లున నవ్వుదురు.)

ఉ:—(కంపితుడై) ఒరే వెధవా! ఇకపో! అధికప్రసంగి! (సేవకుడు వెళ్ళును)

సరే! ఎవడిక్కడుండిరా చెప్పవాడి? కష్టమా చినవాడెవ్వడు లేనాయీ క్లాసులో-వుంటే నిద్దఅ-ఎనకుండి ఇంకా?

ఒక. వి:—20 నిమిషాలున్నాయి, సార్.

ఉ:—ఆ, ఆ, Let us go on

వి:—(మూడునిమిషములుగా నిలబడి చదువుటచే, కాళ్ళు దులుపుకొనుచు, కించి ద్రాయాసముతో) యౌవనమందు యువ్వయు ధనాఢ్యుడునై కాముకక్రి

ఉ:—ఉత్పలమాల పాదమునకు 20 యక్షరములు. ఒకటకారానికి 10 వరానికి యతి. యవ్వక-యువ్వయుక్=యత్నము చేయువాడును ధనాఢ్యుడును=ధనవంతుడును. కమనీయ=కోరదగిన

ఒరే! నువ్వే! మాలవెధవ! గొణ్ణుడిడం ఏంపనిరా! ఏమినీపేరు?

అవి:—సుబ్బారాయుడు.

ఉ:—ఇంటిపేరు.

వి:—చక్కలాల

ఉ:—I see తుమ్మగుంటవాళ్ళా - సరే, మొత్తు కూడు ఆ పరిక్కవాళ్ళా?

వి:—అవును. సార్.

ఉ:—Don't do such dirty things (కం ఠము కొంచెము పన్నకేసి) ఈ కాలములో ఈనాస్తులు చేయని పనిలేదు. కావ్యక—కమనీయ=కోరదగిన

కౌతుకశ్రీ=వేడుకలపు పండుగయొక్క విక్రమ=కీర్తితో

(కలుగుచు విద్యార్థులు చప్పుడుచేయకలేచి, బయటకువెళ్ళి, కొద్దియు అందరికి వినవచ్చునట్లు దుమ్ముచేయుదురు. లోపలివారు కనుపైగలేయగా, మనోరంజకపెట్టుమీ దగావెళ్ళుదురు. పాఠము జరుగుచునే యుండును.

ఒక వి:—సార్! సుబ్రహ్మణ్యము, రాజగోపాలు వాళ్ళువెళ్ళిపోతున్నారు సార్.

ఉ:—ఒరే వెధవా! why do you dis turb me? Do you want to taste?

వి:—"బాయిస్" చెప్పకుండ యింటికి వెళ్తున్నారు, సార్.

ఈ:— కళ్ళనీళ్ళవలల— ఇష్టముంటే వాళ్ళుంటారు- లేనివాళ్ళువెళ్ళుతారు. ఇదేమిన్యాంధ మాహుస్న్యాణము! తర్వాత.

అ:— జేబిలో జేబరవాచీ = పార్వతి పరమేశ్వరులవలె (అప్పుడు నలుగురు విద్యార్థులు, లాబొరేటరీనుంచి మాటలాడుకువచ్చి, అనుగజమే లోనికివెళ్ళి వరస బెంచీలమీద కూర్చొందురు.)

ఓరే! ఎవుర్రా మీరు?

విద్యార్థినాయకుడు:— లాబొరేటరీలో పనిఅయిపోయింది. ప్రొఫెసరుగారు ఇంటికిపోతున్నారు. అందుచేత యిక్కడకొచ్చికూర్చొన్నాము.

ఈ:— This is not a waiting room. Get out all of you .... I am addressing you-walk out పనిఅయిపోతె, ఏమిచేయవలెనోనని ఆయననే పోయి అడగండి (వాలుకు ఇష్టములేక మెల్లగా ఒకరొకరు బయటికి వెళ్ళుదురు.) తర్వాత. ఆ! ఇంటిర్వ్యూ=ఇంటర్వ్యూలు జక్కగా చెప్తుమంటేగా, కాపురమువ్వవానికి-పాడు కాపురముచేయుచుండెను

(అతిమకము మీసాగడ్డములు పెంచిన యొక సేవకుడు లోనికివెళ్ళి, దూరముగా నిలుచుండి)

సే:— సిజప్పదు, దప్పదు.

ఈ:— సిజప్పదెందుకో- దప్పదెక్కడరా- ఒరే Man-eater! మెన్యా! stupid! త్వరగాయిచ్చి పానిని పంపరాదు! ఒరే! ఒక్కమాట! ఇంకెన్ని నిమిషాలున్నాయి?

సే:— పదినిమిషాలండీ(అనుచు, వస్తుద్వయమును గొని వేగముగా వెళ్ళును. ఈసంభాషణా సందర్భమున మరికొందరు వెళ్ళుదురు, ఇంచుమించుగా మెత్తముగా అందరులో మూడవభాగము న్నుదురు.)

ఈ:— ఇంకా పదినిమిషాలా! ముగిస్తామంటే సెలవు లేదే! కానివ్వండి

ఒక. వి:— సార్! రైవత్యములో నేను వేంకటగిరి యకాస్తులావారి కొక్కఖాయముగా—

ఈ:— Sit down! I don't care what others say. అయిన నేమితెలుసు- పాండిత్యమునకు అపురూపము—

అవాక్కైనా ఉండవా! ఒక్కఓకై నా అన్వయమానపుట ఇంకాన్ని చెప్పక చక్కబెట్టలేదేమ.

ఇంకొక వి:— సార్! ఆయన వ్యాకరణములో పుటకు 16 తప్పులు కనిపెట్టినారంటినే

ఈ:— ఒరే అల్లరెక్కవా! ఆయన పుస్తకాల్లో పేజికి 50 తప్పులు నేను కనిపెట్టగలరా కూర్చొని మళ్ళీ Disturb చేయకన్డి. (వాలును కూర్చొనును.) తరువాత ఒరే! ఆరెస్తువాచిన వాకేదిరా.

ఆ వి:— ఇంకా రెండు నిమిషాలున్నాయి సార్.

ఈ:— సరే; ఇవాళకు ఇక్కడికి నిలుపుతాము. (కుర్చీని యాతక కొర్చొనును. బాలురలో గుసగుసలు. పుస్తకముల సమర్పకొనుచుందురు. గంటకొట్టను. బాలురు వెళ్లుదురు. పండితులు మాత్రమట్లే యున్నతాసీనులై యుందురు.)

కీర్తిశేషులైన కళాప్రపూర్ణుల నిట్టి పరిరంగము తూలనాడు వారెవరాయని మావిల్లవాసు కనపించినాడు. అయినగా నాకు పాఠశాల ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయునిని వింటిని. నామధేయమును విన్నంతిమాత్రముననే శాంతిప్రియాద్యనే కోకిలప్పు కావ్యములకు విపుల టీకా తాత్పర్యములు లిఖించినట్టియు, రసూరము మర్ధశాస్త్రములు పాధ్యాయులుగ నుండునట్టియు, "కులపతి" యనుబిరుదమున కెంతయు తగినట్టియు యాశైవ్యుల శ్రేష్ఠ్యమా, ఆహ్యభాశ్య చక్రవర్తికాయా పీసు అనిపలంచి, ఒకింతసేపు యాశ్చర్యస్వనిమగ్నుడ నయితిని.

ఎలెక్షను ఆఫీసరు అక్రమం.

సూళ్ళూరుపేట యూనియనులో లిస్టులో చేర్చకుండా తప్పిపోయినబాపు 147 ఓటర్లు తమచేర్చుకొమ్మని ఆక్షేపణాకాలములోపల తెలిపిరి. ఎలెక్షను ఆఫీసరుగారిని ముందుగానే అడిగి వారిచెప్పినప్రకారం సవరణల చేసి దాఖలుచేసిరి. ఆక్షేపణరు ఓటర్లు వకీలును నైతముఏర్పాటుచేసిరి. వారిందరినీ అంగీకరించినామని చెప్పిరి. ఓటరువెళ్ళిపోయిరి. 10 తేదీ ప్రకటించిన లిస్టులో చూడగా 127 ఓటర్లపేర్లు అంతర్ధానమైనవి. మాంబట్టు గ్రామము నుండి చేర్చిన పేర్లన్నియుగూడ తొలగింపబడినవి. ఇవి జిల్లాబోర్డుకు నిలుచుచున్న అభ్యర్థి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారికి సంబంధించినవి.

చీటికి పోటీగా నిలువనున్న వేనాటి పిచ్చిరెడ్డిగారియొలాకా వేనాటిసర్కిల్ లో ప్రోత్సాహించేర్చిన ఓటర్లు సుమారు 500మాత్రము చేర్చబడినవి. ఇవి దాఖలా ఖాళీ లాలేని కాళ్ళు. సూళ్ళూరుపేటలో ప్రోసినేసినవి యింటిపన్నులు చెల్లించి రశీదు పొందియుండిన ఓటర్లు.

విమర్శనపాఠకులే చేసికొందురుగాక "తప్పిపోయిన ఓటర్లు,,

నిద్రాగుంటలో జూపల్లివారి అక్రమం.

ఈ గ్రామం జూపల్లి వెంకటాద్రిరావుగారి కుటుంబమువారికి శాశ్వత మకస్తుకిందా యివ్వబడియున్నది. దీనిపైన వచ్చు ఆదాయము వారికే చెందును. గాన దీనికి అధికారులు జూపల్లివారే!

సన్ 1340 ఫసలీలో ఈ గ్రామ తోటలలో పరిధమసరావు సర్జవేసిరి. సర్జికోట అయిన వెనుక కొందరు నిమ్మచెట్లను వేసిరి. నిమ్మచెట్లకు పైగావారి శిస్తు యం 1 కి రు 17-0 0 లు. పూర్వము నిమ్మచెట్లు కాపుకువచ్చువరకు అనగా 9 సంవత్సరములు పైగవారి శిస్తు తీసుకొనుటలేదు. నేటిపాలకులు నిమ్మచెట్లువేసిన దినముమొదలు పైగవారి శిస్తువసూలు చేస్తున్నారు. దానిలో గూడ మరయొక అక్రమము

పైగవారికిస్తు వసూలు చేసినదానికి తిరుగా ములుము రేటు వసూలుచేయురు. ఇప్పుడు ములుంరేటు రు 5- లు పైగవారి రేటు రు 17-0-0 లు కట్ట రు 22 లు వసూలుచేసిరి. ఇట్లు పిల్ల్పచేసినయుడల రైతుకోల్పాక చెట్టులనో పారకటలే గవుండ గుదురుగాక.

(సంవాది)

వేంకటగిరి వార్తలు.

మెలుగు బంటుచే అపాయము

(మా స్వకీయ విలేఖరి.)

తే 7-10-32 నాడు వేంకటగిరి మహారాజాగారి 2 వ కుమారుడుగారు. వారి బృందములోని కన్నగుంట సమీపమున బుంచు సిద్ధగుంట భాదిగ్గ అను అడవి ప్రదేశమునకు వేటకు వెళ్ళియుండిరి. వేటలో ఒక ఎలుగుబంటు రాగా బాబాసాహేబు అను అతను తుపాకితో కాల్చగా కాలుదెబ్బ తగలేబడి భుజముపమలీనది. ఎలుగుబంటు పైబడి గోళ్ళతో మెలుగు కొట్టినది. ప్రక్కమాటులో నుండు వారు లేకలవేసి ఎలుగును తెళ్ళగొట్టిరి. అతనిని మొటారులో తీసికొని వచ్చి వైద్యశాల యందు చికిత్స చేయబడుచున్నారు. ప్రాణాపాయములేదని తెలియుచున్నది.

శ్రీకాళహస్తి.

రయితుల, అమాయకత్వము.

సుప్రసిద్ధ రయితుసోదర సోదరీమణులారా!

ప్రముఖులారా!

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డుల ఎలక్షను 15-11-32 వ తారీఖున జరుగనున్నది. అభ్యర్థులలో నధిక సంఖ్యాకులు రయితులుగా యుండియు క్రింద వివరించియుండు కారణములవల్ల అభ్యర్థుల పదవులు జమీందారులకేయగునటుల తోచుచున్నది.

1. జమీందారుల మేలు భవనములందు రయితులకు జరుగు విందులు. సమాన గౌరవము లిచ్చుట.
2. రెడ్లు నాయుడుగార్లు. ఈ జమీందారీ గ్రామములందు. మణియములుగాను. ఆ మల్‌దార్లుగా నుండుట.
3. బీదరికము వల్లను. లేక శిస్తు మొదలగు ఋణములువల్లను వార్ల నాశ్రయించుట.

మరియు జమీందారీ రయితు, కృషీవలుడు, మొదలగు వార్తాపత్రికలుండియు వాటి యుద్దేశము శ్రీ కాళహస్తి ప్రాంత్యముల ఫలించునట్లుగా తోచుటలేదు. ప్రస్తుత రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పాలనమందు జరుగుచుండు. యస్టేట్ ల్యాండ్ ఆక్టు సవరణ బిల్లు మొదలు భవిష్యత్తు రానున్న శాసనము లందాధారమును కలిగించుకొన నెంచు జమీందార్ల యొక్కయు, రైతులయొక్కయు, పోరాటమును వివరించు పటము రంజాన్పూర్ సభా ఫొన్నరెను గమనించక యున్ను, భవిష్యత్తు నూహించకయే, మా రైతు సోదరులు జమీందార్లయొక్క తాత్కాలిక మాయలకు లోనుగాకుందురుగాక. భవిష్యత్తునూహించి మనము స్థానిక సంస్థలకున్ను శాసనసభలకున్ను. జమీందారులగాని, వారి పక్షీయులుగాని, సమ్మతుల (ఓట్లు) నిచ్చి పంపకూడదను సంగతిని మన మెందరోవలకు వచ్చుకెవ్వకొని సుప్రసిద్ధ రైతుపక్ష ప్రముఖులను గమనించి సమ్మతులనివ్వ ప్రార్థించుచున్నాను. మరియు రైతుపక్ష నిష్కలంక ప్రముఖులెవరైనను ఈప్రాంతమున పర్యటనముగావించి జమీందారుల వలలో నిద్రించు మా రైతుప్రముఖులను మేల్కొల్పుదురుగాక. రైతుపక్షమునకు జై

(ఒక విలేఖరి.)

పత్రిక దీనావస్థ.

2-3-30తేదినుండి మధ్య మధ్య గలుగు అంతరాయములు తప్పించుకొని జమీందారీరైతు పత్రిక నెల్లో దినగండములతో నడుపుచున్నాము. లక్షలాది జమీందారీ రైతులు గలిగియు ఒక్క పత్రికను పోషింపలేకపోవుట విచారకరము. జమీందారుల యొకమాటును రైతుబాధలప్రకటించుటకు యితరపత్రికలు వెనుదీయుచున్నపుడు రైతులైనను నిష్పక్షమునగా తమకష్టముల ప్రకటించుకొనుటకు పత్రికఅవసరముకదా! జమీందారులు లక్షలాదిధనమునుధారబోసి పత్రికలను, పార్టీని నడుపుకొనుచున్నారు. బొబ్బిలివారుమాత్రమే జస్టీసుపార్టీపత్రికలకును, పార్టీనడుపుటకును లక్షల వరకు పెట్టిరట. మనస్థితియన్న మేది? ఆంధ్రదేశము మొత్తముమీద ఒకవారపత్రికనుపోషింపలేకున్నాము. వేలు, లక్షలివ్వలేకపోయినను సం॥ చందా రు 4—0—0 లు ఇచ్చుటకు సమయము చేతు లాడుటలేదు. సంవత్సరములాది పత్రికలుపంపినను చందా అడిగినంతనే కళ్ళనీళ్ళు గార్చువారెందరో గలరు. జమీందారుజవానుకు ఒకదఫా యిచ్చినలంచమంత లేదు మొత్తము. సోదరులా! కష్టములో కష్టమనుకొని పత్రికను పోషింపకున్న ఎట్లు? ఇప్పటివరకెందరో ఉదారమహాశయులు వందలాది గుప్తదానముల నిచ్చి పత్రికను పోషించుచున్నారు. ఎంతకాలమిట్లు జరుగగలదు? శనివారమువచ్చినంతనే పోస్టుస్టాంపులకు డబ్బుసంపాదింపలేక కళ్ళనీళ్ళపడిపోవుచున్నవి. యెన్ని వుత్తరములు వ్రాసినను జవాబుండదు. వి. పి. లు పంపిన అన్నితిరుగావచ్చును. ప్రతిగ్రామమువెళ్ళి వీకెంట్లు తిరుగుట కెట్లుసాధ్యము. అప్పటికి కొన్నిచోట్ల ఏజెంట్లను నియమించితిమి. వారుప్రతిపూట కడప కడప తిరిగినను వారికీకములు వసూలగుటలేదు. జమీన్ రయితు సోదరులారా! ఇంకనయినను మా కష్టములగమనించి తమరి చందా ధనమును వెంటనేమనియార్డరు ద్వారాపంపియు, ఇతరులప్రోత్సాహించియు, పత్రికను పోషింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

పత్రికనిర్వాహకులు.

సమకాలికాభిప్రాయము.

ఆంధ్రపత్రిక నవంబరు 2తేది సంపాదకీయము.

మద్రాసు ఎస్టేట్సులాండు సవరణచట్టము.

సి. సత్యనారాయణ చౌదరిగారి మద్రాసు ఎస్టేట్సులాండు సవరణచట్టము మొన్నటిదినము శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడినది. ప్రభుత్వచట్ట మిదివరకే ప్రవేశపెట్టబడి సెలెక్టుకమిటీ రిపోర్టుగూడ వెలువడెను. ఇయ్యది రైతుల యామోదము బడయలేదని స్పష్టమయ్యెను. సత్యనారాయణచౌదరిగారి చట్టముగూడ సెలెక్టుకమిటీకంపబడి, వారిరిపోర్టు వెలువడువరకు ప్రభుత్వచట్టవిచారణను నిలిపియుంచుట కనీస ధర్మముగును. రెండుచట్టములను మదరాసు శాసనసభవారొక్కపర్యాయమే చర్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు అవకాశమీయని యెడల, జమీందారీరైతులకు తీరనిఅన్యాయము గలిగి రైతులకును జమీందారులకును మధ్య మనస్పర్థలు బలమగుట తప్ప వేరు లాభము గలుగదు.

వెంకటగిరి రైతులకు విన్నపము.

రైతు సోదరులారా!

1342 ఫసలీకి కంచెలను రైతులు వెంటనే తీసుకొనవలెనని కోరుచున్నాము. పైకము వెంటనే చెల్లించుటకు వసతిలేని గ్రామస్తులు ప్రోనోట్లను అయినను వ్రాసి యిచ్చి కంచెలను తీసుకొన ప్రార్థించుచున్నాము. మేముకూడా అటే చేయుచున్నాము.

ఇట్లు,

(Sd) అల్లం పిచ్చిరెడ్డి, (మాధవయ్యపాలెం.)
,, కాసరం చెంచురెడ్డి, (మోపూరు.)
,, జూపల్లి రామకృష్ణరావు, (అల్తూరుపాడు.)
,, వెల్లూరు గోవిందరెడ్డి, (తిక్కంపాడు.)
,, మాదమాల వేమారెడ్డి, (దేవులపల్లి.)
,, కోలా నరసప్పనాయుడు, (వెంటలూరు.)

9—11—1932.

రైతుల బిల్లు.

31—10—32 తేది శాసనసభలో చలసాని సత్యనారాయణ చౌదరిగారిచే ప్రవేశపెట్టబడిన ఎస్టేట్సు ల్యాండు అక్టుసవరణ బిల్లులో-

(1) సుక్తి, బంజరు, ముజరాలు (రిమిషన్)

(2) నీటివసతుల రివేరునుగూర్చి ముఖ్యమార్పు.

(3) కంచెలలో కేవుడాలు (అగ్రిమెంట్సు)

ఈ వగైరా ముఖ్యమార్పులు గలవు.

గాన ఈబిల్లును శాసనసభలో గెలిపించుకొనుటకు జమీందారీ రైతులు కృషిసలుపవలెను.

మునుస్వామి నాయుడుగారును మరికొందరును నీహక్కులకై పోరాడుటకు సిద్ధముగా నున్నారు.

నీవేమి నిద్రపోవుచున్నావు?

రాగల యుగమున నీకృషియేమి?

నీవును హక్కును వ్యర్థపరచక, నీకై నిరంతరమును పోరాడు, రైతుప్రతినిధికే ఓటునిచ్చి గెలిపించవలెను.

అందుకు నేడేమి చేయవలెను?

తాలూకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డులకు నీప్రతినిధుల నెన్నుకొని జమీందారు పార్టీవారిని ఓడగొట్టినచో, వీరేరేపు శాసనసభకు జమీందార్ల నోడగొట్టుదురు.

అట్లుచేయకపోతివా! నీవేగాక నీవారిని సైతము అధోగతికి త్రోసిన వాడవగుదువు.

జమీందారీ రైతుబిడ్డా! జాగ్రత్త!!

కందుకూరు, కావలి, బోర్డుల నామినేషనుల తేదులుమాత్రము మారినవి. తక్కినవి మార్పులేదు

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, నెల్లూరు, వెంకటాద్రిమానాయుడు, జమీందారీరైతు ముద్రణాలయం, గాంధిపేట్, నెల్లూరు.